

การศึกษาการปกครองของเจ้าสีหนุฯ

นายบัณฑิตย รัตนานะ

001351

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๘

I1608820

THE STUDY OF PRINCE SIHANOUK'S REGIME

Mr. Bandhit Tanadhana

THE STUDY OF PRINCE SIHANOUK'S REGIME

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Science

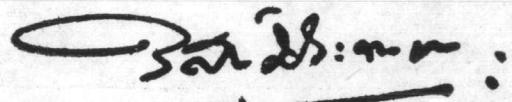
Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดี

คณะกรรมการทรวายินพนธ์.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ)

.....กรรมการ

(พล.ต.ท. ชนะ สมุทรวณิช)

.....กรรมการ

(นายประหยค์ บุรารักษ์)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาการปกครองของเจ้าสีหนุ
โดย นายบัณฑิตย์ ธนาชนะ
แผนกวิชา การปกครอง

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการปกครองของเจ้านโรคมสีหนุ
 ชื่อ นายบัณฑิตย ธนาธนะ แผนกวิชา การปกครอง
 ปีการศึกษา ๒๕๑๘

บทคัดย่อ

นานาประเทศในบริเวณเอเชียอาคเนย์มีความเกี่ยวพันต่อกันเป็นอย่างมากทั้งทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในประเทศใดประเทศหนึ่งของกลุ่มประเทศแถบนี้ย่อมจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกันเสมอไม่มากก็น้อย การศึกษาทำความเข้าใจในความเป็นไปของประเทศข้างเคียงจึงเป็นเรื่องที่บรรดาประเทศในภูมิภาคนี้ควร จะปฏิบัติ

นับตั้งแต่สงครามเย็นระเบิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา กลุ่มประเทศในบริเวณนี้ก็กลายเป็นเวทีสำคัญแห่งหนึ่งของการแข่งขันระหว่างมหาอำนาจผู้นำฝ่ายโลกเสรีกับมหาอำนาจผู้ยิ่งใหญ่ฝ่ายโลกคอมมิวนิสต์ ผลที่ตามมาก็คือการทำลายล้างซึ่งกันและกันภายในประเทศ การแทรกแซงและการแทรกซึมเพื่อบ่อนทำลายอันเป็นลักษณะของการสู้รบนอกแบบหรือสงครามที่ไม่ได้ประกาศก็อุบัติขึ้นในหลายประเทศแถบนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เรียกว่าแหลมอินโดจีน ซึ่งหมายถึงเวียดนาม เขมรและลาว รวมกันนั้นมีลักษณะยึดถือและรุนแรงเป็นพิเศษ

ในบรรดาประเทศที่ตั้งอยู่ ณ แหลมอินโดจีน เขมร เป็นประเทศสุดท้ายซึ่งตกอยู่ในสภาวะสงครามกลางเมืองระหว่างฝ่ายขวา กับฝ่ายซ้ายทอดระยะ เวลาห่างจากเวียดนามอันเป็นประเทศที่อยู่ใกล้ติดต่อกันนานร่วม ๒๐ ปี โดยอยู่ภายใต้การนำของเจ้านโรคมสีหนุ มาตลอดระยะเวลาดังกล่าวระหว่าง ค.ศ. ๑๙๕๐-๑๙๗๐

พฤติกรรมทางการเมืองของเจ้าสีหนุกับความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของ เขมรในช่วงเวลาที่ว่านี้ เป็นความเกี่ยวพันซึ่งควรจะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะว่าความสามารถในการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองและรักษาความสงบภายในประเทศของเจ้าสีหนุตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เป็นสิ่งน่าตั้งคำถามว่า มีชาวเขมรคนใดสามารถทำได้ดีกว่านี้หรือไม่ ทั้งนี้เพราะ เขมรในสมัยเจ้าสีหนุมีรัฐธรรมนูญเป็นหลักในการปกครองประเทศ มีการเลือกตั้งตามกติกาประชาธิปไตยและอำนาจถูกเปลี่ยนมืออย่างมีระเบียบ ในขณะที่ประเทศบ้านใกล้เคียงอันได้แก่ ลาว เวียดนาม และแม้กระทั่งไทยเราเองก็ยังไม่สามารถมีสภาพอย่างเช่น เขมรเวลานั้นได้ซึ่งถึงแม้ว่าต่อมาเจ้าสีหนุจะทรงดำเนินนโยบายผิดพลาดจนถูกรัฐประหารโค่นล้มอำนาจไปในที่สุด ความผิดพลาดนั้นก็มิใช่สิ่งที่นักรัฐศาสตร์จะละเลยไม่หยิบยกขึ้นมาพิจารณาแต่อย่างใด

การศึกษาเรียนรู้การเมืองการปกครองในยุคของเจ้าสีหนุอาจจะช่วยให้เรามีความเข้าใจแนวทางของขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองซึ่งนำไปสู่ความแตกแยก ความสับสนวุ่นวาย และการทำลายล้างกันภายในประเทศได้ดียิ่งขึ้น แล้วยนำมาพิจารณาหาว่ามีความคล้ายคลึงหรือแตกต่างกับประเทศใดบ้าง อย่างไร แม้แต่ประเทศเราเองก็ตาม นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญกว่านั้นก็คือเราอาจจะได้แนวความคิดสำหรับการพัฒนาวิธีแก้ไขปัญหาทางการเมืองการปกครอง เพื่อหลีกเลี่ยงขั้นตอนของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่ไม่พึงปรารถนาได้จากการวิเคราะห์บทบาททางการเมืองของเจ้าสีหนุควบคู่ไปกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศเขมรนี้ ซึ่งแนวความคิดต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศในเอเชียอาคเนย์ที่ยังไม่ก้าวเข้าสู่สภาวะการณ์อย่างที่เขมรได้ประสบมาแล้วบ้างไม่มากนักน้อย.

2

Thesis Title The Study of Prince Sihanouk's Regime
Name Mr. Bandhit Tanadhana Department Government
Academic Year 1976

ABSTRACT

All South East Asian countries are highly interrelated both geographically and historically. Any development in a particular nation in this region bears more or less effect to other members. In this case, thorough studies and understanding of our neighbouring countries should be put into practice.

Since the explosion of cold war after the end of WW II, South East Asian countries have become one of the most important arenas of rivalry between the Free World and the Communist World. As the consequence, internal destruction, interference and infiltration or subversion, main characteristics of guerilla warfare or undeclared war, occur in the whole region. Especially in the Indochina which includes Vietnam, Cambodia and Laos, such disastrous activities are prolonged and of specific violence.

Among these, Cambodia is the last country to be trapped by civil war between the right and left wings, after the long lapse from the fall of Vietnam, its neighbour of 20 year relation, under the leadership of Prince Narodom Sihanouk during 1950-1970.

Sihanouk's political activities as well as Cambodian political development during the afore mentioned period are of great interest. Since all political stability and internal order during the time reflected the capability of the leader, one would be tempted to ask: "Who else could have done better?". Cambodia during sihanouk's regime

had a constitution as the source of government authority as well as election pertaining to all democratic procedures. The change of power was administered orderly while the rest, namely Laos, Vietnam and even Thailand could hardly achieve the same condition. Although Sihanouk in the later stage, adopted wrong policy which led to his downfall during the coup, such mistake will not certainly be neglected by politicians to take into consideration.

To study political administration during Sihanouk's regime might enable us to better understand steps of political development which lead to disruption, confusion and internal destruction. We will be able to compare them with other countries or even with our own. More important, we will be enlighten or able to develop new techniques to solve political and administrative problems to avoid undesirable changes. Analysis of Sihanouk's political role coupling with Cambodian political development will likely be more or less helpful for other South East Asian nations still save from what Cambodia had already undergone.

คำนำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองการปกครอง ตอนหนึ่งของชาวเขมร ซึ่งเป็นทั้งเพื่อนบ้านและมีความขัดแย้งทางการเมืองกับชนชาติไทยมาเป็นเวลานานในอดีต คือ การเมืองการปกครองของประเทศเขมรระยะที่อยู่ภายใต้การนำของเจ้านโรดม สีหนุ อันเป็นช่วงที่มีอิทธิพลอย่างสำคัญยิ่งต่อความเปลี่ยนแปลงในระยะต่อมาของประเทศนั้น แต่ผู้เขียนสังเกตเห็นว่ายังไม่มีผู้ใดมองเห็นความสำคัญของความเป็นไปทางการเมืองการปกครองในช่วงระยะเวลาดังกล่าวของประเทศนั้นมากพอที่จะนำมาทำการศึกษาในรายละเอียดอย่างใด ผู้เขียนจึงตัดสินใจเลือกเรื่องดังกล่าว เป็นหัวข้อในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความช่วยเหลือและร่วมมือจากผู้มีเมตตาต่อผู้เขียนหลายท่านด้วยกัน ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอกล่าวนามท่านเหล่านั้นไว้ในที่นี้ด้วยความขอบพระคุณอย่างสูง

ท่านแรกก็คือ ท่านคณบดีคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร. กระทบทองธรรมชาติ อาจารย์ผู้ควบคุมการค้นคว้าของผู้เขียน ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณทางด้านวิชาการเป็นอย่างสูง ต่อผู้เขียนนับตั้งแต่ได้ย่างก้าวเข้าศึกษาในคณะรัฐศาสตร์ เป็นต้นมา

ท่านต่อมาได้แก่ คุณประหยัด บุรารักษ์ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่งทางด้านหนังสือและเอกสารแก่ผู้เขียน ตลอดจนร่วมเป็นกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย

ท่านต่อมาได้แก่ ท่านผู้ว่าการจังหวัดนครนายก คุณเมธี ส. ศรีสุภาพ ซึ่งได้กรุณาหาหนังสือที่มีประโยชน์ในการค้นคว้ามาให้แก่ผู้เขียน

ท่านต่อมาคือ ท่านนายอำเภอปากพลี คุณสุภรัตน์ สุทศศิริ ผู้บังคับบัญชาที่อารี อารอบและให้ความเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการศึกษาค้นคว้าที่ผู้เขียนได้ปฏิบัติอยู่

อีกท่านหนึ่งก็คือ คุณสุภาสมร จักกะพาก นางสาวผู้เขียน ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนนานาประการในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

และอีกสองท่านที่สำคัญอย่างยิ่งยวดสำหรับผู้เขียน ก็ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด ซึ่งพร้อมกันนั้นก็ให้ทุกสิ่งทุกอย่างเท่าที่ท่านทั้งสองจะสามารถให้ได้แก่ผู้เขียนด้วย ครอบงำ กระทั่งทุกวันนี้

ข้อบกพร่องและความผิดพลาดของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ไม่ว่าจะมามากหรือน้อยเพียงไร และจะควยเหตุใดก็ตาม ผู้เขียนขออภัยแต่เพียงผู้เดียว และมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะ ได้รับความแนะนำสั่งสอนจากคุณทุกท่าน เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น.

(นายบัณฑิตย์ รัตนานะ)

๘ ตุลาคม ๒๕๑๘

๑
แต่

พลเรือโท หลวงสุนาวินวิทย์

คุณตาของข้าพเจ้า

สารบัญ

หน้า

หน้าหัวเรื่อง

ก

หน้าอนุมัติ

ค

บทคัดย่อ

ง

ABSTRACT

ฉ

คำนำ

ช

คำอุทิศ

ญ

สารบัญเรื่อง

ฉ

บทที่

บทนำ

๑

- จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์

๑

- ขอบเขตของการวิจัย

๓

- สมมติฐานของการวิจัย

๓

- ประโยชน์ที่จะได้รับ

๓

- วิธีการศึกษาวิจัย

๔

๑ พื้นฐานทางการ เมืองของประเทศเขมร

๕

- พื้นฐานทางประวัติศาสตร์

๖

- พื้นฐานทางอุคมการ และความเชื่อ

๑๖

- พื้นฐานทาง *society*

๒๓

- พื้นฐานทาง *geography*

๒๘

๒	ว่าด้วยเจ้านโรคมสีหนุ วรรณา	๔๑
๓	การปกครองของเจ้านโรคม สีหนุ	๗๒
	- ตอนที่ ๑ การปกครองภายใต้เจ้าสีหนุ ระหว่างปี	๗๓
	ค.ศ. ๑๙๕๓ - ๑๙๕๕.	
	- ตอนที่ ๒ การปกครองสมัยเจ้าสีหนุ ตั้งแต่ปี	๘๕
	ค.ศ. ๑๙๕๕ - ๑๙๖๐.	
	- ตอนที่ ๓ การปกครองในสมัยเจ้าสีหนุ ตั้งแต่ปี	๑๐๕
	ค.ศ. ๑๙๖๐ - ๑๙๗๐	
๔	การสูญเสียอำนาจของเจ้าสีหนุ	๑๒๔
บทสรุป		๑๔๒
บรรณานุกรม		๑๔๘
ภาคผนวก		๑๕๒
	รัฐธรรมนูญประเทศเขมร ปี ค.ศ. ๑๙๕๓	๑๕๒
	ระเบียบพรคลังกรมราษฎรนิคม	๑๗๔
ประวัติการศึกษา		
	- ตอนที่ ๑ การปกครองภายใต้เจ้าสีหนุ ระหว่างปี	
	ค.ศ. ๑๙๕๓ - ๑๙๕๕.	
	- ตอนที่ ๒ การปกครองสมัยเจ้าสีหนุ ตั้งแต่ปี	
	ค.ศ. ๑๙๕๕ - ๑๙๖๐.	
	- ตอนที่ ๓ การปกครองในสมัยเจ้าสีหนุ ตั้งแต่ปี	
	ค.ศ. ๑๙๖๐ - ๑๙๗๐	